

Avrupa İktisadi İşbirliği Teşkilâtına dâhil memleketler arasındaki mübadeleleri serbestleştirmek amacıyla mezkûr teşkilâta dâhil memleketler arasında imzalanan (Avrupa Tediye Birliği Anlaşması) na katılmamız hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri ve Ticaret komisyonları raporları (1/72)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71/1676, 6/3880

2. XI. 1950

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Avrupa İktisadi İş Birliği Teşkilâtına dâhil memleketler arasındaki mübadeleleri serbestleştirmek amacıyla mezkûr teşkilâta dâhil memleketler arasında imzalanan «Avrupa Tediye Birliği Anlaşmasına» katılmamız hakkında Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunun 20. IX. 1950 tarihli toplantısında Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan Kanun tasarısı ve gerekçesi ile ilişkileri bağılı olarak sunulmuştur.

Sözü geçen Anlaşmanın, 5436 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulunun 20. IX. 1950 tarihli ve 3/11873 sayılı kararıyle yürürlüğe konulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan

A. Menderes

GEREKÇE

Avrupa İktisadi İş Birliği Teşkilâtına dâhil memleketler arasındaki mübadeleleri, gerek Avrupa ve Avrupa'ya bağılı para muntakaları çerçevesinde çok taraflı esaslara bağlamak, görünen ve görünmeyen mübadeleleri geniş bir mikyasta serbestleştirmek ve Marshall Plânının sona ereceği 1952 senesinden sonra da Avrupa İktisadi İş Birliği Teşkilâtına dâhil memleketler arasındaki, ticari ve malî münasebetleri çok taraflı bir esas üzerinde tedvir etmek gayesiyle bir Avrupa Tediye Birliği kurulması hakkında mezkûr teşkilâtça evvelce yapılan çalışmalar sona ermiş ve 7 Temmuz 1950 tarihinde Pariste O. E. C. E. Konseyinin 190 sayılı Kararı ile mezkûr Birliğin kurulması ve işlenmesi için gerekli Anlaşmanın imzası hususu kararlaştırılmış bulunmaktadır.

Bu Anlaşmaya katılmamız, memleketimizin Marshall Plânına dâhil memleketler ile arasında cereyan etmekte olan mübadelelerin serbetleşmesini tevlit edecek, Birlikçe üye memleketlere Anlaşma gereğince tanınmış olan kredilerle O. C. E. E. memleketlerine karşı olan hesaplarımızın tesviyesine medar olacaktır.

Ayrıca Amerikan İktisadi İş Birliği İdaresi (E. C. A.) tarafından, bünye itibariyle borçlu vaziyette bulunan memleketlere Anlaşmanın imzasından evvel bir «Başlangıç yardımı» tanınmış bulunmakta, ve Türkiye bu yardımdan da 25 milyon dolârlık bir kısmını almış bulunmaktadır.

Avrupa memleketleri arasında, harb devresi ve onu takibeden sıkıntılı senelerde alınmış olan bil-cümle takyidatın tedrici bir surette ortadan kaldırılmasını hedef tutan Avrupa İktisadi İş Birliği Teşkilâtı, mevzu bahis Anlaşma ile de bu konuda esaslı ve rasyonel bir adım atarak, üye memleket-

ler arasındaki ticari ve malî mübadeleleri çok taraflı ve serbest bir esasa bağlamış bulunmaktadır.

Marshall Plânına dâhil bulunan Batı Avrupa memleketleri arasındaki İktisadi İş Birliğinin siyasi sahada da daha kuvvetli ve sağlam bir iş birliğine zemin teşkil edeceği de nazarı itibara alınarak, mezkûr Anlaşmaya iltihakımız uygun görülmektedir.

Yukarıda esasları izah edilmiş bulunan Anlaşma ve ekleri, memleketimizin menfaatlerine uygun mütalâa edildiğinden onanması için ilâşik Kanun tasarısı hazırlanmıştır.

Dışişleri Komisyonu Raporu

T. B. M. M.

Dışişleri Komisyonu

Esas No. 1/72

Karar No. 17

22 . II . 1951

Yüksek Başkanlığa

Avrupa İktisadi İş Birliği Teşkilâtına dâhil memleketler arasındaki mübadeleleri serbestleştirmek amacı ile mezkûr teşkilâta dâhil memleketler arasında imzalanan «Avrupa Tediye Birliği Anlaşması» na katılmamız hakkında Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunun 20 . IX . 1950 tarihli toplantısında Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısı ile gerekçesi ve ilâşikleri Yüksek Başkanlığınızdan Dışişleri Komisyonuna havale edilmiş olmakla, mezkûr tasarı komisyonumuzun 18 . I . 1951 tarihli toplantısında Dışişleri Bakanlığı temsilcilerinin huzuru ile incelendi :

Sözü geçen Anlaşmanın, 5436 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulunun 20 . IX . 1950 tarihli ve 3/11873 sayılı kararı ile yürürlüğe konulmuş olduğu görülmüştür.

Komisyonumuz yaptığı görüşmeler sonun-

da, Avrupa İktisadi İş Birliği Teşkilâtına dâhil memleketler arasındaki mübadeleleri serbestleştirmek amacını güden böyle bir birliğe katılmamızın millî menfaatlerimize uygun olacağı kanaatine varmış ve tasarımı aynen kabul etmiştir.

Adı geçen tasarı ile ilâşikleri Ticaret Komisyonuna havale buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığınıza sunulur.

Komisyon Baş.	Sözcü	Kâtip
İzmir	İzmir	Denizli
V. Menteş	O. Kapani	A. Çobanoğlu
Ankara		İstanbul
S. M. Arsal		N. R. Belger
İmzada bulunmadı		
İzmir	İzmir	Kütahya
C. Baban	A. Başman	A. Gündüz
Muğla		Samsun
Z. Mandalinci		F. Kesim
İmzada bulunmadı		

Ticaret Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Ticaret Komisyonu

Esas No. 1/72

Karar No. 30

30 . VI . 1951

Yüksek Başkanlığa

Avrupa İktisadi İşbirliği Teşkilâtına dâhil memleketler arasındaki mübadeleleri serbestleştirmek amacıyla 19 Eylül 1950 tarihinde mez-

kûr teşkilâta dâhil memleketler arasında imzalanan (Bir Avrupa Tediye Birliği kurulması hakkındaki Anlaşma) nın muvakkat tatbikine dair

olan protokolün onanmasına ait kanun tasarısı ve ekleri; alâkalı bakanlıklar mümessillerinin iş-tirakiyle tetkik edilmiş; neticede tasarı tashihen, ittifakda kabul edilmiştir. Ancak;

4 Ekim 1950 tarihinden itibaren yürürlüğe giren Avrupa Tediye Birliği Anlaşmasının işle-yiş durumu ve bizdeki tatbikat neticeleri hak-kında Hükümet temsilcilerinin verdiği izahat tatminkâr bulunmuş ve anlaşmanın memleketi-miz menfaatine uygun olduğu kanaati edinilmiş-tir. Filhakika, Avrupa İktisadi İşbirliğine dâhil Devletler arasındaki iki taraflı anlaşmalar neti-celerini bir hesapta toplıyan bu umumi mahsup sistemi, serbest ticaret mübadelelerine imkân ver-miş ve alacak borçların nakil suretiyle âza dev-letlerin paraları arasında bir nevi transferabilite sağlanmıştır. Ancak, kendi özel kaynaklarından gelen dış ödeme imkânları ithal ihtiyacını karşı-lamaya yetmediği için bugüne kadar ayarlı it-halât politikası yürütmek zorunda kalmış olan memleketimizin, bu tediye birliği içinde % 60 nispetinde serbest mübadele tatbikatına geçmekle verebileceği açık tahminlerine nazaran, anlaşma ile bu sene için bize sağlanan 25 milyon dolâr-lık initial position «İlk açık» karşılığı ve 50 mil-yon dolârlık borçlanma kotası komisyonumuzca kâfi bulunmamıştır.

Nitekim, Tediye Birliğine karşı bu günkü he-sap durumumuz da bunu teyit ettiğinden, Hükü-metin Pariste'ki İş Birliği Teşkilâtından mun-zam yardım talebinde bulunduğu anlaşılmıştır. Bilhassa bize tanınan intikal position karşılığının, diğer memleketlerden farklı olarak, muayyen en-vestiman programlarına bağlı tutulmuş olması, komisyonumuzca memleketimiz aleyhine farklı bir muamele mahiyetinde mütalâa edildikten son-ra böyle bir karşılığın ihdas sebebiyle de kabili telif görülmemiştir.

Nitekim bu vaziyet, memleketimizin, ihraç mev-simi sonunda Tediye Birliğine karşı borçlu du-ruma girerken, diğer memleketler gibi, bu karşı-lıktan derhal faydalanamıyarak, kotanın istimali-ne ve binnetice serbest döviz veya altın iraei

tehlikesine daha çabuk mâruz kalmış bulunmak-tadır.

Bundan başka;

İntikal position olarak yalnız Türkiye ve Norveç istikraz yolu ile bir meblâğ tahsisi diğer memleketlerin hibe suretiyle bu fonların tesisini Komisyonumuz memleketimiz aleyhine farklı muameleye bir misal olarak mütalâa etmiştir.

Tasarıdaki tashihlere gelince :

Kanun tasarısındaki metinde anlaşma tarihi 18 Eylül 1950 olarak gösterilmiştir. Anlaşma 19 Eylül 1950 de imzalandığından metin bu yol-da düzeltilmiş; gene tasarıda « (Avrupa Tediye Birliği Anlaşması) na katılmamız onanmıştır » yolundaki hüküm (bir Avrupa Tediye Birliği ku-rulması hakkındaki Anlaşmanın muvakkat tatbi-kına dair olan protokol onanmıştır. şeklinde tashih edilmiştir.

Yüksek Meclisin tasvibine arz edilmek üzere tasarı ve ekleri Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Ticaret Ko. Bşk.	Sözcü	Kâtip
Erzurum	Balıkesir	Ankara
S. Başak	E. Güreli	S. Benli
Afyon-K.	Afyon K.	Amasya
S. Kerman	G. Yiğitbaşı	H. Koray
İmzada	İmzada	
bulunamadı	bulunamadı	
Ankara	Gazianteb	İstanbul
H. Bulgurlu	C. San	B. N. Göknil
İzmir	Kars	Kastamonu
T. Gürerk	F. Aktaş	Ş. Kerimzade
	İmzada	
	bulunamadı	
Kocaeli	Kütahya	Kütahya
E. Alican	M. Alkin	A. Kavuncu
İmzada		İmzada
bulunamadı		bulunamadı
Maras	Sivas	Trabzon
R. Öksüz	H. Yüksel	C. Zamangil
İmzada		
bulunamadı		

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Avrupa İktisadi İş Birliği Teşkilâtına dâhil memleketler arasındaki mübadeleleri serbestleştirmek amacıyla mezkûr teşkilâta dâhil memleketler arasında imzalanan (Avrupa Tediye Birliği Anlaşması) na katılmamız hakkında Kanun tasarısı

MADDE 1. — Avrupa İktisadî İş Birliği Teşkilâtına dâhil memleketler arasındaki mübadeleleri serbestleştirmek amacıyla 18 Eylül 1950 tarihinde, mezkûr teşkilâta dâhil memleketler arasında imzalanan (Avrupa Tediye Birliği Anlaşması) na katılmamız onanmıştır.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan	Devlet Bakanı
A. Menderes	Başbakan Yardımcısı
	S. Ağaoğlu
Devlet Bakanı	Adalet Bakanı
F. L. Karaosmanoğlu	H. Özyörük
Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
Refik Ş. İnce	R. Nasuhioğlu
Dışişleri Bakanı	Maliye Bakanı
F. Köprülü	H. Ayan
Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı
T. İleri	F. Belen
Eko. ve Ticaret Bakanı	Sa. ve So. Y. Bakanı
Z. H. Velibese	Dr. H. Üstündağ
G. ve Tekel Bakanı	Tarım Bakanı
N. Özsan	N. İyriboz
Ulaştırma Bakanı	Çalışma Bakanı
S. Kurtbek	H. Polatkan
İşletmeler Bakanı	
Muhlis Ete	

TİCARET KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Avrupa İktisadi İşbirliği Teşkilâtına dâhil memleketler arasındaki mübadeleleri serbestleştirmek amacıyla mezkûr Teşkilâta dâhil memleketler arasında imzalanan (bir Avrupa Tediye Birliği Kurulması hakkında Anlaşma) ile bir Avrupa Tediye Birliği Kurulması hakkındaki Anlaşmanın muvakkat tatbikına dair olan Protokolün onanması hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Avrupa İktisadi İşbirliği Teşkilâtına dâhil memleketler arasındaki mübadeleleri serbestleştirmek amacıyla 19 Eylül 1950 tarihinde mezkûr Teşkilâta dâhil memleketler arasında imzalanan (bir Avrupa Tediye Birliği kurulması hakkında Anlaşma) ile bir Avrupa Tediye Birliği Kurulması hakkındaki Anlaşmanın muvakkat tatbikına dair olan Protokol onanmıştır.

MADDE 2. — Hükümetin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümetin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

BİR AVRUPA TEDİYE BİRLİĞİ KURULMASI HAKKINDA ANLAŞMA

Federal Almanya Cumhuriyeti, Avusturya Cumhuriyeti, Belçika Kırallığı, Danimarka Kırallığı, Fransa Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı, İrlanda Cumhuriyeti, İzlanda Cumhuriyeti, İtalya Cumhuriyeti, Lüksemburg Büyük Dukalığı, Norveç Kırallığı, Holânda Kırallığı, Portekiz Cumhuriyeti, Büyük Britanya Birleşik Kırallığı ve Kuzey İrlanda, İsveç, İsviçre Konfederasyonu ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümetleri ile Serbest Triyeste İngiliz - Amerikan Bölgesi Kumandanı;

Görünen ve görünmeyen mübadelelerin kendi aralarında ve kendilerine bağlı para sahalarında, çok taraflı olarak yapılabilmesi için, aralarında çok taraflı bir tediye sistemi kurmayı arzu ederek;

Böyle bir tediye sisteminin, Akit Taraflar arasında fark gözetmeyici bir esas üzerinde, mübadelelerin ve görünmeyen muamelelerin serbestleştirilmesini mümkün olduğu kadar geniş bir ölçüde kolaylaştıracağını; istisnai mahiyette olan hariç bir yardımdan kendilerini azade kılmak için Akit Taraflarca izhar edilen gayretleri kolaylaştıracağını; iç malî istikrarlarının lüzumu göz önünde bulundurularak, Akit Tarafları mübadele ve iş hacmi hususunda yüksek ve müstakar bir seviyeye ulaşmaya böyle bir seviyeyi idame ettirmeye teşvik edeceğini; hususiyle kendilerine altın ve döviz ihtiyatları rolünü kısmen oynayabilecek kaynaklar temin ederek, vaziyetleri düzelirse altın ve döviz ihtiyatlarını takviye etmek için onları teşvik ederek ve bunu yapmak imkânını bahşedererek şimdiki durumlarıyla Avrupa Kalkınma Programı tatbikatının sona ermesini takip edecek durumları arasında bir intikal devresi sağlayacağını nazarı itibara alarak;

Böyle bir tediye sisteminin mübadelelerin tam olarak serbestleştirilmesine dönüşü ve hem de paraların umumi konvertibilitesini kolaylaştırarak ticaretin arzu edilen bazı ihtisaslaşma şekillerini idame ettirmesi lâzımgeldiğini nazarı itibara alarak;

Böyle bir tediye sisteminin, Avrupa Kalkınma Programı tatbikatı sonunda yürürlükte kalabilecek ve başka usullerle çok taraflı bir Avrupa Tediye Sisteminin kurulması mümkün olamayacak kadar uzun zaman işliyecek bir şekilde tesisi lâzımgeldiğini nazarı itibara alarak;

Bununla beraber, böyle bir tediye sisteminin iyi işleminin muhakkak surette zaruri şartının, Akit Taraflarca iç ve dış malî muvazenenin temini olduğunu göz önünde tutarak;

Avrupa İktisadi İş Birliği Teşkilâtı Konseyinin (aşağıda konsey denmiştir) bu anlaşma metnini kabul eden, bunu Avrupa İktisadi İş Birliği Teşkilâtı (aşağıda Teşkilât denmiştir) üyelerine imzalamalarını tavsiye eden ve bu anlaşmanın yürürlüğe girmesinden itibaren, derpiş edilen vazifeleri teşkilâtın deruhde etmesini karar altına alan 18 Ağustos 1950 tarihli kararını nazarı itibara alarak;

Aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır :

Kısım : I

Umumi hükümler

Madde — 1.

Avrupa Tediye Birliği

Akit Taraflar aralarında, çalışması teşkilât çevresinde temin edilen bir Avrupa Tediye Birliği (Aşağıda birlik denmiştir) kurarlar.

Madde — 2.

Birliğin gayesi

Birliğin gayesi, Akit Tarafların para sahaları arasında karşılıklı döviz transfer politikalarına uygun olarak salâhiyetli merciler tarafından yapılan bütün muamelelerin tesviyesini ko-

laylaştırmak ve ticaret politikasına, mübadelelerin ve görünmeyen muamelelerin serbestleştirilmesine mütaallik teşkilât kararlarının Âkîd Taraflarca icrasını, bu anlaşmanın dibacesinde bahsedilen gayelerin tahakkukunu ve şartların teminini kolaylaştırmaktır.

Madde — 3.

Muameleler

Birliğin gayesini gerçekleştirmeye mâtuf muameleler (aşağıda «muameleler» denmiştir) muayyen zamanlarda yapılır. Bu Anlaşmanın hükümlerine uygun olarak muameleler, her Âkîd Tarafın iki taraflı fazla ve açıklarının mahsubuna ve diğer Âkîd Tarafların heyeti umumiyesine nazaran husule gelen net açık veya fazla bakıyesinin Birlik muvacehesinde tesviyesine müsaittir.

Madde — 4.

İki taraflı açık ve fazlalar

a) İki taraflı açık ve fazlalar, her bir Âkîd Tarafın, diğer Âkîd Taraflardan her biri muvacehesinde muamelelerin yapıldığı her devre için (aşağıda «hesap devresi» denmiştir) açık ve fazladır.

b) Bir Âkîd Tarafın merkez Bankası, diğer bir Âkîd Tarafın merkez Bankası namına yukarıda 2. maddede derpiş edilen muameleleri gösteren hesaplar tuttuğu takdirde, bu Âkîd Tarafların açık ve fazlaları, her hesap devresi başında ve sonunda bu hesapların bakıyeleri arasındaki farka müsteniden hesaplanır.

c) İki Âkîd Tarafın merkez bankaları, yukarıda ikinci maddede derpiş edilen muameleleri gösteren hesapları aralarında tutmadıkları takdirde, Âkîd Taraflar iki taraflı açık ve fazlaların hesabını temin etmek için lüzumlu tedbirleri almaya mecburdurlar; teşkilât bunun hilâfına karar verebilir.

d) Bu Anlaşmanın (A) işaretli lâhikası hükümlerine uygun olarak, mevcut borçlarla konsolide edilmiş borçların ödenmesi ve amortismanı için verilen meblâğlar, iki taraflı açık ve fazlaların hesabına dâhildir.

e) İlgili iki Âkîd Tarafın arzusu ile sermaye hareketlerine mütaallik meblâğlar, 12. maddede ve bu Anlaşmanın (A) işaretli lâhikasında derpiş edilenler müstesna, iki taraflı açık ve fazlaların hesabından çıkarılır. Teşkilâtın bu hususta aksi bir kararı müstesna bu meblâğlar, bir Âkîd Tarafın para sahası içinde kullanıldığı takdirde hesap harici tutulamaz. Bu meblâğlar, Âkîd Tarafların para sahalari dışında kullanıldığı için hariç bırakılmışsa, mezkûr meblâğların faiz ve amortismanının ödenmesi için yapılan tediyeler, ilgili Âkîd Taraflar bunların başlangıçta hesap dışı bırakılmasını isterlerse, sonraki muamelelerden hariçtir.

f) Her Âkîd Taraf, diğer Âkîd Tarafların paralarından anormal bakıyelerin, merkez bankalarından başka bankalarda saklanmamasına ve bu bakıyelerin iki taraflı açık ve fazlaların hesabı haricinde kalacak şekilde kullanılmamasına nezaret etmeyi taahhüt eder.

g) Bu Anlaşmaya göre bir Âkîd Tarafın merkez bankası, merkez bankası veya bu Âkîd Tarafın tâyin edeceği diğer bir malî müessesedir.

Madde — 5.

Net açık ve fazlalar

Bir Âkîd Tarafın net açık veya fazlası, bir hesap devresi için iki taraflı açıklarının mecmuu ile iki taraflı fazlalarının mecmuu arasındaki farka müsavidir.

Madde — 6.

Hesabi açık ve fazlalar

Bir Âkîd Tarafın hesabi açık veya fazlası, bu Âkîd Tarafın bir hesap devresi için aşağıdaki yekûnlar nazarı itibara alınmak üzere bulunan net açık veya fazlasıdır:

(1) Nazarı itibara alınan hesap devresinde aşağıdaki 10. madde hükümlerine uygun olarak bahis konusu Âkîd Tarafa tahsis edilmiş olan başlangıç meblâğlarının kullanılmış veya yeniden tahsis edilmiş miktarları, ve.

(11) Nazarı itibara alınan hesap devresinde aşağıdaki 9. maddeye göre kullanılmış olan ve bahis konusu Âkîd Tarafça iktisap edilen yahut verilen mevcut kaynakların yekûnları; ayarlama, bu mevcut kaynaklara sahip olan Âkîd Tarafın iki taraflı fazlasını ve bu mevcut kaynakları veren Âkîd Tarafın iki taraflı açığını teşkil eden kullanılmış meblâğlar gibi yapılır.

Madde — 7.

Kümülatif hesap açık ve fazlaları

Birlik muvacehesinde bir Âkîd Tarafın kümülâtif hesap açık veya fazlası, hesabi fazlaları yekûnuyla hesabi açıkları yekûnu arasındaki farka müsavidir.

Madde — 8.

Muameleler arasında ödeme vasıtaları

a) Muamelelerin inkıtında yukarda 2. maddede derpiş edilen muamelelerin tediyesini sağlamak icabettiği takdirde her Âkîd Taraf, altınla yahut üçüncü bir memleketin dövizleriyle ödenmesini istemeksizin ikinci Âkîd Tarafın talep ettiği kendi parasından meblâğları her bir Âkîd Tarafın emrine âmade tutar.-

b) Bu madde hükümleri bir Âkîd Tarafı, kümülâtif hesap fazlası kotasından aşağı olduğu takdirde kotasıyla kümülâtif hesap fazlası arasındaki farka müsavi bir miktarı aşan kendi parasından meblâğları diğer Âkîd Tarafların emrine âmade tutmaya icbar edemez.

Kısım : II

Açık ve fazlaların Tesviyesi

Madde — 9.

Mevcut kaynaklar

a) Bir Âkîd Tarafın elinde bulunan ve bu Anlaşmanın (A) lâhikasının (1) fıkrası çerçevesine giren mevcut borçlara taallük eden mevcut kaynaklar, bu Âkîd Tarafın talebiyle bir hesap devresindeki açığının tesviyesi için kullanılır; bir evvelki hesap devresi ile alakalı muamelelerden dolayı bu Âkîd Tarafın kümülâtif bir fazlaya sahip olması hali müstesnadır. Bununla beraber, aşağıdaki 10 nci maddenin (e) fıkrasına uygun olarak açığı tesviye edilmediği takdirde kendisine borçlu başlangıç meblâğı tahsis edilen bir Âkîd Taraf bu kaynakları aşağıdaki 20 nci maddede derpiş edilen İcra Komitesinin mütâfaasından sonra ancak Amerika Birleşik Devletleri Hükümetinin muvafakatiyle kullanabilir.

b) Bu Anlaşmanın (A) lâhikasında derpiş edilen şerait dâhilinde bir amortisman veya tediyeye mevzuu olan mevcut borçlara mütâallik kaynaklar, bu maddenin (a) fıkrası gereğince ancak borçlu olan Âkîd Tarafın muvafakatiyle kullanılabilir.

Madde — 10.

Başlangıç meblâğları

a) 1 Temmuz 1950 - 30 Haziran 1951 devresi için aşağıda I ve II. tablolarda gösterilen meblâğlar için aynı tablolarda gösterilen Akıd Taraflara Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti tarafından alacaklı ve borçlu başlangıç meblâğları tahsis edilmiştir.

Tablo : I.

Alacaklı başlangıç meblâğları

1950 - 1951

Aktif Taraf

Yekûn (milyon hesap vâhidi)

Aktif Taraf	Yekûn (milyon hesap vâhidi)
a) Hibe olarak	
Avusturya	80
Yunanistan	115
İzlânda	4
Norveç	50
Hollânda	30
b) İstikraz olarak	
Norveç	10
Türkiye	25

Tablo : II

Borçlu Başlangıç meblâğları

1950 - 1951

Aktif Taraf

Yekûn (milyon hesap vâhidi)

Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliği	Avrupa Kalkınma Programı çerçevesinde Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti tarafından Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliğine tahsis edilen yardımın yarısı.
İsveç	Avrupa Kalkınma Programı gereğince Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti tarafından İsveç'e tahsis edilen yardım.
İngiltere	150

b) 1 Temmuz 1951 - 30 Haziran 1952 devresi için Avrupa Kalkınma Programı gereğince, Teşkilâtın mütalâası alındıktan sonra, Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti tarafından borçlu ve alacaklı başlangıç meblâğları tahsis edilebilir. Bu takdirde bunlar 30 Haziran 1951 den önce Teşkilâta bildirilecektir.

c) Bu maddenin (a) fıkrası gereğince tahsis edilen borçlu ve alacaklı başlangıç meblâğlar, kendilerine tahsis edilen Akıd Tarafların net açık ve fazlalarının karşılıklı olarak tesviyesi için, 1 Temmuz 1951 den önceki hesap devreleriyle ilgili muamelelerde kullanılır; bununla beraber borçlu başlangıç meblâğları bunlara müsavi şarta muallak yardım bir Akıd Tarafa daha önce kesin olarak tahsis edildiği takdirde bu Akıd Tarafın net fazlasını kapatmak için kullanılabilir.

d) Bir Akıd Tarafa alacaklı başlangıç meblâğı, kısmen hibe kısmen istikraz olarak tahsis edildiği takdirde, alacaklı başlangıç meblâğının hibe şeklinde olan kısmı, istikraz şeklinde tahsis edilen kısmından önce kullanılır.

e) Kendisine alacaklı bir başlangıç meblâğı tahsis edilen bir âkîd tarafın, 1 Temmuz 1951 den önceki hesap devreleri esnasında husule gelen net fazlaları ve kendisine borçlu bir başlangıç meblâğı tahsis edilen bir âkîd tarafın aynı devrede husule gelen net açıkları bu başlangıç meblâğlarının nazarı itibara alınan devre başındaki kullanılmış başlangıç bakiyeleri hudutları içinde olmak üzere, bu başlangıç meblâğlarının yeniden teşkili suretiyle tesviye edilir.

f) Bir hesap devresi için bir âkîd tarafın net açık veya net fazlası, önceki hesap devresine talîk eden muameleler sonunda bu âkîd tarafın kümülâtif açık ve fazlasını çoğalttığı ve bunlar yukardaki 9. madde hükümlerine göre tesviye edilmediği takdirde ancak bu maddenin (c), (d) ve (e) fıkralarına uygun olarak tesviye edilir.

g) (1) Borçlu başlangıç meblâğlarının veya hibe olarak tahsis edilen alacaklı başlangıç meblâğlarının kullanılmamış olan miktarları, bu fıkranın (ii) ve (iii) fıkraları hükümleri mahfuz kalmak şartıyla, kendilerine başlangıç meblâğları tahsis edilmiş âkîd taraflarca 1 Temmuz 1951 de başlıyan hesap devresinde iktisap edilmiş net açık veya net fazlalar olarak itibar edilir.

(ii) Borçlu başlangıç meblâğlarına, bundan önceki tâli fıkra ancak, bu meblâğlara müsavi şarta muallâk yardım bahis konusu âkîd tarafa daha önce kesin olarak tahsis edildiği takdirde tatbik edilir.

(iii) İngiltere'ye tahsis edilen başlangıç meblâğının (1) fıkrasında derpiş edilen muamelelerde kullanılmıyan miktarı iptal edilir.

h) İstikraz olarak tahsis edilen alacaklı başlangıç meblâğları,

(1) Kullanılmaya başlandığı günden itibaren ve net açıkların tesviyesinde kullanıldıkları müddet zarfında aşağıdaki 11 ve 13. maddeler gereğince birlik tarafından âkîd taraflara açılan kredilerin faizi kadar, birlik lehine faiz getirir.

(ii) Net açıkların tesviyesi için kullanılmadığı takdirde, tasfiyeye kadar kendisine tahsis edilen âkîd tarafın emrine âmade olarak kalır ve o zaman iptal edilir.

(iii) Net açıkların tesviyesi için kullanıldıkları takdirde, birlik tarafından açılan diğer krediler gibi, bu anlaşmanın B lâhikasının 21 ve 22. fıkraları hükümlerine uygun olarak birliğin tasfiyesi sırasında ödenir.

Madde — 11.

Krediler ve altınla tediye

a) Her âkîd tarafın hesabi açık veya fazlası, bu âkîd tarafın kümülâtif olarak hesaplanan açık veya fazlası aşağıda III. tabloda kendisine tahsis edilen kotayı aşmadığı takdirde, bu maddenin (b) fıkrasında derpiş edilen şerait altında krediler tahsisi ve altınla tediye suretiyle tesviye edilir.

Tablo : III

Kotalar

Âkîd Taraf	Kotalar (Milyon hesap vahidi)	Her Âkîd Tara- fın, kotaların mecmuuna nis- peti olarak ifa- de edilen kotası
Almanya	320	8,1
Avusturya	70	1,8
Belçika - Lüksemburg	360	9,1
Danimarka	195	4,9
Fransa	520	13,2
Yunanistan	45	1,1
İzlanda	15	0,4
İtalya	205	5,2
Norveç	200	5,0
Holânda	330	8,3
Portekiz	70	1,8
İngiltere	1 060	26,9
İsveç	260	6,6
İsviçre	250	6,3
Türkiye	50	1,3
	3 950	100,0

Not : (1) Kendi kotalarından daha fazla bir alacaklı başlangıç meblâğı tahsis edilen âkîd taraflar, yukarıdaki 10. maddenin (g) fıkrasında tesbit edilen tarihten önceki hesap devresinde husule gelen açıklarını, bu maddenin hükümlerine göre tesviye edemezler.

13. madde ve bu Anlaşmanın B Lâhikasının 4 ve 17. fıkraları gereğince, o tarihe kadar mezkûr Âkîd Tarafların kotaları sıfıra müsavi addedilir.

2. Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliğinin hesap fazlası ancak, 1 Temmuz 1950 - 30 Haziran 1951 devresinde kümülâtif hesap fazlası, Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti tarafından Avrupa Kalkınma Programı çerçevesinde kendisine 1 Temmuz 1950 - 30 Haziran 1951 devresi için tahsis edilen başlangıç meblâğından azalan kotasının miktarını aşmadığı; ve bundan başka 1 Temmuz 1951 - 30 Haziran 1952 için kendisine tahsis edilebilecek her başlangıç meblâğından dolayı 1 Temmuz 1951 - 30 Haziran 1952 Devresinde azalan kotasının miktarını aşmadığı takdirde bu madde gereğince tesviye edilir; Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliğinin, bu şekilde azalan kotasının miktarını aşan kümülâtif hesap fazlası olursa, 13. maddenin (b) fıkrası hükümleri tatbik edilir.

b) Bir hesap devresine müteallik hesabi açık ve fazlaların tesviyesi için açılacak kredilerle ödenecek altın miktarı, eğer varsa daha önce açılan krediler ve ödenen altın miktarı da gözönünde tutularak tesis edilecek kredilerin ve ödenecek altının net tutarı, nazarı itibara alınan hesap devresine müteallik muameleler neticesinde bahis konusu Âkîd Tarafın kümülâtif hesap açık veyahut fazlalarının tesviyesi için aşağıda IV. Tabloya uygun olarak tesbit edilen meblâğlara müsavi olacak şekilde hesaplanır.

c) Bu maddenin (b) fıkrasına göre hesaplanan krediler, vaziyete göre ya Âkîd Tarafça Birliğe açılır veya Birlik tarafından bahis konusu Âkîd Tarafa verilir. Aynı fıkraya uygun olarak hesaplanan altın miktarı, vaziyete göre Birlik tarafından Âkîd Tarafa ödenir yahut, Âkîd Taraf Birliğe öder.

d) Bir hesap devresinde hesaplanan açığın tesviyesi için her Âkîd Taraf, açığı önceki hesap devresine müteallik muameleler sonundaki kümülâtif fazlasını aştığı takdirde, bu maddenin (b) fıkrasında tesbit edilenden daha yukarı bir nisbette altın ödeyebilir. Ödenen altın miktarı, (b) fıkrasına uygun olarak hesaplanan miktarı aşarsa, bu kısım aynı fıkra gereğince yapılan hesaplar sonunda verilen istikraz olarak itibar edilir.

Tablo : IV

Krediler ve altınla tediyeler

Kümülatif hesap açığının
tesviyesi

Kümülatif hesap fazlasının
tediyesi

Kotasının yüzdesi olarak ifade edilen kümülâtif hesap açık veya fazla miktarı	Kümülatif hesap açığının tesviyesi		Kümülatif hesap fazlasının tediyesi	
	Birliğin kredile-riyle tesviye edilen nispeti	Birliğe altın tediyesi suretiyle tesviye edilen nispeti	Birliğin kredile-riyle tesviye edilen nispeti	Birliğe altın tediyesi suretiyle tesviye edilen nispeti
Birinci bölüm	% 20	% 100	0	% 100
İkinci bölüm	% 20	% 80	% 20	% 50
Üçüncü bölüm	% 20	% 60	% 40	% 50
Dördüncü bölüm	% 20	% 40	% 60	% 50
Beşinci bölüm	% 20	% 20	% 80	% 50

Madde — 12.

İki taraflı Kredi Anlaşması

a) İki Âkîd Taraf aralarından birisinin diğerine veya her ikisinin birbirine, tâyin edilen bir miktarı aşmayan bir kredi tanınmasını tazammun eden bir anlaşmayı Teşkilâta bildirdikleri takdirde kredi, o Anlaşma hükümlerine uygun olarak, krediyi veren ve kendisine kredi tanınan Âkîd Taraf-lar arasında, kredinin kullanılmasından hemen önceki hesap devresinde husule gelen iki taraflı açık-ların tesviyesi için, lehine kredi tanınan Âkîd Taraf tarafından kullanılır.

b) Bu madde gereğince kullanılan krediler yekûnu,

I - Kendisine kredi tanıyan Âkîd Tarafa karşı kredi veren Âkîd Tarafın kümülâtif iki taraflı fazlasını; (yani ikinci Âkîd Taraf karşısında birincinin iki taraflı açıkları yekûnundan azalmış olan, ikinci Âkîd Taraf müvacehesinde birinci Âkîd Tarafın iki taraflı fazlaları mecmuunu),

II - Birinci Âkîd Tarafın yukarıdaki 11. madde gereğince kredi tahsisi suretiyle tesviye edilebi-len kümülâtif fazlasını aşamaz.

c) Bu madde gereğince iki Âkîd Taraf arasındaki münasebetlerde kullanılan krediler, yuka-rıdaki 11. maddenin (b) fıkrasına göre Birliğe tanınan veya Birliğin açtığı krediler olarak addedi-lir. Ve aralarında her birinin tanıdığı veya aldığı veya aldığı istikraz ve kredilerin net yekûnu 11. madde hükümlerine göre tesbit edilen miktara müsavi olduğu takdirde mezkûr 11. madde gereğince tesis edilen istikraz yekûnu sayılır.

Madde — 13.

Kotaların aşılması

a) Bu anlaşmanın B Lâhikasının 7. fıkrasının hükümleri mahfuz ve Teşkilâtın başka türlü ka-rarı müstesna olmak üzere, bir Âkîd Tarafın kümülâtif hesap açığı kotasını aştığı takdirde hesap açık-ları tamamen altın tediyesi ile tesviye edilir.

b) Bir Âkîd Tarafın kümülâtif hesap fazlası kotasının yekûnunun aştığı takdirde, bu Anlaşmanın B lâhikasının 7. fıkrası hükümleri mahfuz kalmak üzere, fazlaları Teşkilât kararlarına göre tesviye edilir.

Madde — 14.

Altın tediyeleeri

a) Yukardaki 11 ve 13. maddeler gereğince Birlik, bir Âkîd Tarafa yapacağı altınla tediye mecburiyetinden,

(1) Birleşik Amerika dolârlariyle,

(ii) İlgili Âkîd Taraf için kabul edilebilir bir para ise,

Âkîd Taraf olmyan bir memleketin parasiyle, yahut,

(iii) Mezkûr Âkîd Tarafın parasiyle, tediye suretiyle kendisini ibra edebilir.

b) Yukardaki 11 ve 13. maddeler gereğince Birliğe altın ödemek mecburiyetinde olan her Âkîd Taraf,

(1) Birleşik Amerika dolârlariyle,

(ii) Bu maddenin (a) fıkrası hükümlerine göre yapılacak tediyeleer için Birlik tarafından kullanılabilirdiği takdirde, aşağıdaki 20. madde de bahsedilen İdare Komitesinin mutabakatı mahfuz olmak üzere diğeri bir para ile tediye suretiyle borcunu ifa edebilir.

Madde — 15.

Hususi yardım

Bir Âkîd Taraf, yukardaki 11 ve 13. maddeler gereğince hesap açığının tesviyesi için lüzumlu altın tediyeleerini yapamıyacak durumda olursa, Teşkilât bu Âkîd Tarafın talebi üzerine, bu Anlaşmadan doğan vecibelerini ifa etmesini sağlamak için, icabında bâzı şartlar altında lüzumlu dâlar miktarının bu Âkîdın emrine tahsis edilmesini Amerika Birleşik Devletleri Hükümetine tavsiye edebilir. Bu maddenin hükümlerine uygun olarak bir Âkîd Taraf tarafından yapılan talep, onun 11 ve 13. maddelerden doğan vecibelerinin ifasını durdurmaz.

Madde — 16.

İki taraflı açık ve fazlaların tesviyesi

a) Bu kısım hükümlerine uygun olarak bir Âkîd Tarafın bir hesap devresi için net açık ve fazlaları tesviye edildiği takdirde aynı hesap devresi için birinci Âkîd Taraf muvacehesinde diğeri Âkîd Tarafların iki taraflı açık ve fazlaları, bu maddenin (b) fıkrası mahfuz olmak üzere, dolayısıyla tesviye edilmiş olurlar.

b) Bir Âkîd Tarafın net fazlası bu kısım gereğince tamamen tesviye edilmediği takdirde, nazarı itibara alınan hesap devresi için birinci Âkîd Taraf muvaceheninde diğeri Âkîd Tarafların iki taraflı açıkları, kısmen ve bu iki taraflı açıkların tesviye edilmemiş olan tutarı, birinci Âkîd Tarafın ödenmemiş fazlası miktarına müsavi olacak şekilde aynı nispette tesviye edilmiş olurlar.

Birinci Âkîd Tarafa nazaran iki taraflı açığı olan diğeri Âkîd Tarafların net açık veya yazıları, bu iki taraflı açık, bir kısım gereğince tesviye edilmiş olan açık miktarına müsavi imiş gibi addolunur.

Madde — 17.

Valör tarihi

Muameleler, Teşkilât kararlarına göre tesbit edilecek müddette her hesap devresi için yapılır.

Madde — 18.

İdari Uzuvar

Birliğin çalışması, Konseye bağlı bir idare komitesi ile, Teşkilâtle Banka arasında bir anlaşma mucibince Teşkilâtın ajanı gibi hareket eden Milleçlerarası Tediyeler Bankası (aşağıda Ajan denmiştir) tarafından sağlanır.

Madde — 19.

Konsey

a) Konsey, aşağıda 20 nci madde hükümleri mahfuz olmak üzere bu Anlaşmanın icrası için lüzumlu kararları almaya salâhiyetlidir. Konseyin bütün bu kararları, Her Âkîd Taraf için mecburidir. 34 ncü maddenin (e) fıkrası ve 35 nci maddenin (c) fıkrası hükümleri mahfuz, kendisi hakkında bu Anlaşma sona eren Âkîd Taraf için bu mecburiyet kalkar. Bununla beraber, bu maddenin (e) fıkrasında derpiş edilen hükümler, Teşkilâtın âzası bulunan yahut ne kadar zaman olursa olsun âzası olmuş olan bütün Âkîd Taraflar için mecburidir.

b) Bu maddenin (e) ve (d) fıkraları ve 35 nci madde hükümleri mahfuz olmak üzere, bu Anlaşma gereğince Konseyin alacağı kararlar, bulunmayan veya istinkâf eden Âkîd Taraflar müstesna, bütün Âkîd Tarafların müştereken mutabakatıyla alınır. Bununla beraber,

(1) Aşağıda 33 ncü maddeye uygun olarak, bu Anlaşma tatbikatının kendisi için durdurulmasına mütaallik bir kararın tasdiki yahut bu Anlaşma tatbikatının kendisi için durdurulduğu devre esnasında alınmış karar için bu Âkîd Tarafın mutabakatı zaruri değildir.

(11) Kendisi hakkında bu Anlaşma sona eren bir memleket, bu Anlaşmanın B lâhikasının 6 fıkrası gereğince, kendisi ile ilgili olarak alınan kararlara iştirak eder.

c) Birliğin tasfiyesine mütedair Konsey kararları, mevcut olmayan veya istinkâf eden üyeler hariç, bu Anlaşmanın Âkîd Tarafı bulunan veya ne kadar zaman olursa olsun Âkîd Tarafı olmuş olan teşkilâtın bütün üyelerinin müşterek mutabakatı ile alınır.

d) Aşağıdaki 36. maddenin (b) fıkrası gereğince alınan her konsey kararı, bulunmayanlar ve istinkâf edenler hariç, Teşkilâtın bütün üyelerinin mutabakatı ile alınır.

Madde — 20.

İdare komitesi

a) İdare Komitesi en çok 7 âzadan teşekkül eder. Âzalar Akîd Tarafların teklif ettikleri şahıslar arasından Konseyce tâyin edilirler. Bir Akîd Tarafın teklifi ile tâyin edilmiş her üye, aşağıdaki 34 ve 35. maddeler gereğince bu anlaşmanın tatbiki bu Âkîd Taraf için durdurulduğunda İdare Komitesi üyesi olmaktan çıkar. Aşağıdaki 33. madde gereğince kendisi hakkında bu anlaşmanın tatbikına ara verilen bir Âkîd Tarafın teklifi ile tâyin edilmiş her üye, Teşkilâtın buna aykırı kararı müstesna, ara verilen müddet zarfında İdare Komitesinin toplantılarında hazır bulunamaz. İdare Komitesi üyelerinin vazife müddetleri, konseyin buna aykırı kararı müstesna bir yıldır. Üyeler yeniden tâyin edilebilirler.

b) İdare Komitesinin her üyesi Konseyin tasvibi ile bir yardımcı tâyin eder. Yardımcılar ancak Konseyin tasvibiyle değiştirilebilirler. İdare Komitesinin toplantılarında bulunabilirler. Üyeler mümanaat etmezlerse onların işlerini görebilirler.

c) Her sene Konsey, İdare Komitesi üyeleri arasından bir başkan ve bir başkanvekili tâyin eder.

d) Amerika Birleşik Devletleri Hükümetince tâyin edilen bir temsilci, kararlara iştirak etmemek ve fakat müzakerelere katılmak salâhiyetiyle İdare Komitesi toplantılarında hazır bulunabilir. Kendisi, İdare Komitesi toplantılarında bulunabilecek ve müsaade ettiği takdirde, onun işlerini görebilecek bir yardımcı tâyin edebilir.

e) Teşkilâtın Avrupalılararası Ödemeler Komitesinin Başkanı, kararlara iştirak etmemek ve fakat müzakerelere katılmak salâhiyetiyle İdare Komitesinin toplantılarında bulunabilir. İdare Komitesi, toplantılarına diğer kimseleri davet edebilir.

f) İdare Komitesi bu Anlaşmanın icrasına nezaret etmekle ve bunun için muamelelerin yapılmasına ve aşağıda 23 ncü maddede derpiş edilen fonların idaresine mütaallik kararları almakla görevlidir. Konseyin kendisine vereceği diğer salâhiyetleri kullanabilir. Bu vazifeler Konsey kararlarına uygun olarak yapılır. İdare Komitesi, muayyen zamanlarda faaliyetleri hakkında Konseye rapor verir.

g) İdare Komitesinin kararları, Konseyce derpiş edilecek haller müstesna üyelerinin ekseriyeti ile alınır. Bu ekseriyet dört kişiden aşağı olamaz. İdare Komitesinin kararları, bu Anlaşmaya ve daha önce Konseyce alınan kararlara aykırı olmadıkça Konsey tarafından tadil edilemez.

h) Bu maddenin (g) fıkrası gereğince Konsey tarafından alınmış bir karar olmadıkça, İdare Komitesinin kararları bütün Âkîd Taraflar için mecburidir. 34 ncü maddenin (e) ve 36 ncü maddenin (c) fıkrası hükümleri mahfuz, kendisi hakkında bu Anlaşma sona eren bir Âkîd Taraf için bu kararlar mecburi değildir.

(i) İdare Komitesi dahilî nizamnamesini tasdik eder.

Madde — 21.

Ajan

a) Ajan, Konseyin ve İdare Komitesinin kararlarına uygun olarak muamelelerin yapılmasıyla ve aşağıda 23 ncü maddede bahsedilen sermayenin idaresini sağlamakla vazifelidir.

b) Ajan, muayyen zamanlarda teşkilâta raporlar verir.

Madde — 22.

Ajana bildirilecek malûmat

a) Her Âkîd Taraf;

(1) Muamelelerin icrası için lüzumlu her malûmatı, hususiyile kendi parasiyle hesap vâhidi arasındaki pariteyi, diğer Âkîd Tarafların her biri ile mutabık olarak, muameleler için kendisinin kabul etmeye âmade olduğu ve cari muamelelerin efektif rayiçlerine müstenit tek bir kambiyo nispetini ihtiva eden aylık bir vaziyeti;

(11) 12 ncü maddede ve bu Anlaşmanın (A) lâhikasında derpiş edilen iki taraflı anlaşmalara mütaallik ve bu anlaşmaların icrası için lüzumlu her türlü malûmatı;

(111) 9 ncü maddeye göre kullanılabilir mevcut kaynaklar yekûnunu;

Ajana bildirmeye mecburdur.

b) Bir Âkîd Taraf, bu Anlaşma gereğince ajana malûmat verirken, bu malûmatın gizli addedilmesini arzu ettiğini bildirirse, ajan bahis konusu bu malûmatı kullanırken bu ihbarı usulü dairesinde nazarı itibara alır.

Madde — 23.

Sermaye

a) Teşkilâta mevdu ve bu Anlaşma gayelerine göre kullanılacak bir sermaye tesis edilmiştir.

b) Sermaye;

(1) Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti tarafından sağlanan enaz 350 milyon dolârlık bir

meblâğ. 'Bu Anlaşma ile yapılması emredilen muamelelerin icrasını Birliğe temin için bu dolârlar Ajana lâzım olduğu takdirde, bu meblâğ Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti tarafından otomatikman Birlik emrine tahsis edilecektir.

- (11) Âkîd Taraflarca ödenen altın yahut dövizler;
- (111) Âkîd Taraflara tesis edilen kredilerden doğan alacaklar ve
- (1V) Sermayeyi teşkil eden mevcudatın gelirleriyle sağlanır.

c) Sermaye;

- (1) Âkîd Taraflar lehine yapılan para ve altın tediyelelerini;
- (11) Âkîd Taraflarca tesis edilen kredilerden doğan taahhütleri;

(111) Bu Anlaşma gereğince yapılan altın ve döviz tediye ve transferleriyle sermayeyi teşkil eden mevcudatın yatırımından doğan masrafları ve buna benzeyen diğer bütün masrafları, Karşılama için kullanılır.

d) Teşkilât, yukardaki 11 ve 13. maddeler gereğince tesis edilen kredilerin faiz nispetini tesbit eder. Faizler altı ayda bir ödenir. Bahis konusu Âkîd Tarafın net ve açık veya fazlası, gereken faiz miktarı da göz önünde tutularak hesaplanır.

Madde — 24.

İstisna ve muafiyetler

a) 16 Nisan 1948 tarihli Avrupa İktisadi İş Birliği Konvansiyonuna ek 1 numaralı protokolün II ve III. kısımlarının hükümleri, bu maddenin (b) ve (c) fıkralarına hâle gelmeksizin Birliğe tatbik edilebilir.

b) Nerede bulunursa bulunsun, zilyedleri kim olursa olsun gelirleri de dâhil olmak üzere sermayenin mevcudatı ve bu anlaşma ile müsaade edilen muameleler her türlü vergi ve Gümrük Resminden muaftır.

c) Bu maddenin (a) fıkrasında bahsi geçen protokolün 5 nci maddesi hükümleri, sermaye mevcudatının altın olan kısmına ve bu altına müsteniden yapılan muamelelere tatbik edilir.

Madde — 25.

Hesaplar

a) Birliğin hesapları, her yıl bir bilanço ve kâr ve zarar hesabı tanzim ederek İdare Komitesine veren Ajan tarafından tutulur.

b) Hesaplar ve bilanço, Konsey tarafından tâyin edilen müstakil hesap mütehassısları tarafından tahkik edilir. Bunlar Konseye rapor verirler.

c) Bilanço ve kâr ve zarar hesabı, İdare Komitesi tarafından Konseye tasdik edilmek üzere sunulur.

Madde — 26.

Hesap vâhidi

a) Birliğin hesapları 0,88867088 gram sâfi altın olarak tesbit edilen hesap vâhidi ile tutulur. Muamelelerle ilgili hesap ameliyeleri ve yukardaki 11 ve 13 ncü maddeler gereğince tesis edilen krediler de bu hesap vâhidi ile yapılır ve ifade edilir.

b) Her Âkîd Tarafın parasiyle hesap vâhidi arasındaki parite, ilgili Âkîd Tarafça tesbit edilir.

c) Hiçbir Âkîd Taraf, kendi parasiyle hesap vâhidi arasında 1 Temmuz 1950 de parite bu tarihten sonra aynı mânada, aynı istikamette ve nispette veya daha yukarı bir ölçüde değiştirilmişse, aşağıdaki 30 ncü maddenin (a) fıkrası gereğince hesap vâhidinin tadiline mütaallik bir teşkilât kararına muhalefet edemez.

Madde — 27.

Paritenin tadili

Bir Âkîd Taraf parasının paritesi 26 nci maddenin (b) fıkrasına göre bir hesap devresi içinde tadil edildiği takdirde, bu Âkîd Tarafın diğer Âkîd Taraflar muvacehesinde iki taraflı açık ve fazlaları, tadilden önceki ve sonraki devreler için ayrı olmak ve her devre için mer'i olan parite kullanılmak üzere hesaplanır. Yukarıdaki 12 nci madde gereğince kullanılan kredi tutarları, bu anlaşmanın 11 nci maddesinin (b) fıkrasına göre, kredinin kullanıldığı hesap devresinde mer'i olan parite kullanılmak üzere, hesap vâhidi olarak tesbit edilir.

Kısım : IV

Nihai hükümler

Madde — 28.

Lâhikalar

İlişik A ve B Lâhikaları bu Anlaşmanın mütemmin cüz'üdür.

Madde — 29.

İnceleme

Teşkilât bu Anlaşmanın icrasını devamlı olarak takip eder. Her yılın 30 Haziranında tam bir inceleme yapılır.

Madde — 30.

Tadiller

- a) 11. madde ve 26. maddenin (a) fıkrası, Teşkilâtın kararıyla tadil edilebilir.
- b) (a) ve (b) fıkraları müstesna 10. madde Amerika Birleşik Devletleri Hükümetinin muvafakatiyle Teşkilât tarafından alınacak kararlarla değiştirilebilir.

Madde — 31.

Tasdik ve yürürlüğe girme

- a) Bu Anlaşma vâziülümza olanlar tarafından tasdik edilecek ve bunlar, Anlaşmayı Anayasaya göre salâhiyetli mercilere vakit geciktirmeksizin sunacaklardır.
- b) Musaddak vesaik Teşkilât Genel Sekreteri nezdinde saklanacak ve Genel Sekreter kendisine tevdi edilen her vesaiki bütün mümzilere bildirecektir.
- c) Bu Anlaşma, bütün Mümziler tarafından tasdik edilen vesaikin hızzedilmesinden itibaren mer'iyete girer.
- d) Anayasa gereğince salâhiyetli merciler, bir Mümzinin bu Anlaşmayı tasdik salâhiyetini reddederse, bu Mümzi vaziyetten Teşkilâtı haberdar etmeye mecburdur. Teşkilât bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesini temin için alınacak tedbirleri icabederse kararlaştırır.

Madde — 32.

İltihak

- a) Teşkilâtın hususi olmıyan her üyesi, bu Anlaşmaya iltihak etmek arzusunda olduğunu Teşkilâta bildirebilir.

- b) Teşkilât bu iltihaka muvafakat ederse, bunun tatbik tarihi ve şekli Teşkilâtça tâyin edilir.
- c) Bu maddenin (a) ve (b) fıkraları hükümleri nazarı itibara alınarak iltihak, ilgili âza tarafından tasdikı ve buna ait vesaiğin Teşkilât Genel Sekreterinin nezdinde hifzedilmesiyle tahakkuk eder. Genel Sekreter bunu bütün Âkîd Taraflara bildirir.

Madde — 33.

Talik

- a) Teşkilât bir Âkîd Tarafın talebi üzerine bâzı şartlarla ve Teşkilâtça tâyin edilecek bir müddet için bu Anlaşmanın bu Âkîd Taraf hakkında tatbikını talik etmeye karar verebilir.
- b) (1) Bir Âkîd Taraf bu Anlaşmadan veya 2. maddede derpiş olunan Teşkilât kararlarından doğan vecibelerini ifa etmediği takdirde; yahut
- (11) Teşkilâtın mütekaddem bir kararıyle tesbit edilen diğer her sebep için durum İdare Komitesi veya, Teşkilâtça bu iş için tâyin veya teşkil edilmiş diğer bir uzuv tarafından incelenmek kaydıyla, Teşkilât ve Anlaşmanın tatbikını bu Âkîd Taraf hakkında bâzı şartlarla ve tesbit edeceği bir müddet için talik edebilir.

Madde — 34.

Çekilme

- a) Teşkilâtın buna aykırı kararı müstesna, yukardaki 11 ve 13. maddeler gereğince borcu olan altın tediyeatını yapmayan her Âkîd Taraf hakkında bu Anlaşma, husule gelen vecibelerin ifa edilmediği hesap devresi nihayetinde sona erer. Vecibelerin ifa edilmediği tesbit edildiğinden itibaren diğer Âkîd Taraflar yukardaki 8. maddeden doğan vecibelerinden berî olurlar.
- b) Bu Anlaşma, Teşkilâttan çekilen her Âkîd Taraf hakkında, Teşkilât başka bir tarih tesbit etmezse, çekilmenin tahakkuk ettiği hesap devresi nihayetinde sona erer.
- c) Teşkilât, mücbir sebeple veya istisnai ahvalde bir Âkîd Taraf hakkında bu Anlaşmaya son vermeyi kararlaştırabilir.
- d) Her Âkîd Taraf, Teşkilâta göndereceği bir ihbarname ile aşağıdaki hallerde kendisi hakkında bu anlaşmaya son verebilir:
- (1) Kümülatif hesap açık veya fazlası kotasının yekûnuna ulaştığı takdirde; bu halde bu Anlaşma, bahis konusu Âkîd Tarafın kümülâtif hesap açık veya fazlası, kotasının yekûnuna ulaştığı hesap devresi sonunda, yahut ihbar daha sonra yapılmışsa ihbarnamenin gönderildiği hesap devresi nihayetinde sona erer.
- (11) Yukardaki 11 ve 13. maddeler gereğince kendisine ödenmesi gereken altın tediyeatının tamamen yapılmaması halinde; bu vaziyette bu Anlaşma, ihbarnamenin gönderildiği hesap devresi nihayetinde sona erer; bahis konusu Âkîd Taraf, ihbarın yapılmasından itibaren diğer Âkîd Taraflara karşı yukardaki 8. maddeden doğan vecibelerden kurtulur.
- (111) Teşkilât tarafından derpiş edilebilecek diğer ahval ve şeraitte.
- e) Bu madde hükümlerinin tatbikı halinde:
- (1) Bahis konusu Âkîd Taraf hakkında bu Anlaşmanın sona erdiği hesap devresine mütaallik muameleler yine icra edilir.
- (11) Bahis konusu Âkîd Tarafın hak ve vecibeleri bu Anlaşmanın B Lahikasının 1. bölümünde derpiş edilen işler bitirilinceye kadar yürürlükte kalacak olan mezkûr bölümün hükümlerine uygun olarak tesbit edilir.

Madde — 35.

11. Maddenin temdidi

- a) Teşkilât, Amerika Birleşik Devletleri Hükümetinin mütalâası alınarak 1 Temmuz 1952 den

İtibaren bâzı şartlar altında bu anlaşmanın 11. maddesinin uzatılabilmesine karar vermek için, en geç 31 Mart 1952 ye kadar bu Anlaşmanın umumi işleminin tetkikını yapacaktır.

b) Bu maddenin (a) fıkrasında bahsedilen Teşkilât kararına iştirak etmiyen her Âkîd Taraf hakkında bu Anlaşma 30 Haziran 1952 de sona erer ve yukardaki 34. maddenin (e) fıkrası bu Âkîd Tarafa tatbik edilir.

c) Diğer Âkîd Taraflar, aşağıdaki 36. maddenin (b) fıkrası hükümleri mahfuz kalmak üzere, tâyin edecekleri şartlarla mezkûr 11. maddenin meriyetini idame ettireceklerdir.

Madde — 36.

Sona erme

a) Teşkilât kararıyla bu Anlaşmaya her zaman son verilebilir.

b) Eğer, Âkîd Tarafların kotaları mecmuu, 11. maddeyle başlangıçta tesbit edilen kotaları tutarının % 50 sinden aşağı olursa, Teşkilâtın bunun hilâfına vereceği karar müstesna, 30 Haziran 1952 den sonra bu anlaşma nihayete erer.

c) Bu Anlaşmanın sona ermesinde:

(1) O hesap devresinin nihayetinde bu anlaşmanın da sona ereceği hesap devresine mütaallik muameleler yine icra edilir.

(11) Bu Anlaşmanın B Lahikasının II. bölümünde derpiş edilen işler bitirilinceye kadar yürürlükte kalacak olan mezkûr bölümün hükümlerine uygun olarak Birlik tasfiye edilir.

Lâhika - A

Mevcut borçlar

1. a) Bu Anlaşmaya göre mevcut borçlar,

(1) 7 Eylül 1949 tarihli 1949 - 1950 için Avrupa memleketleri arasında Takas ve Tediye Anlaşmasının 5. maddesinin (a) fıkrasında derpiş edilen ve o Anlaşma gereğince 1950 Haziran ayı muameleleri nazarı itibara alınarak tanzim edilen hesapların 30 Haziran 1950 deki bakiyeleri; ve

(11) Borçlu için daha önce tediye mükellefiyeti olmayan konsolide borçların yekûnu müstesna, iki Âkîd Taraf arasında, bu iki Âkîd Tarafın Ajana bildirebilecekleri 30 Haziran 1950 deki diğer bütün mevcut borçları,

İhtiva eder.

b) Bu Anlaşma bir Âkîd Taraf hakkında 1 Temmuz 1950 den itibaren tatbik edilmediği takdirde, Konsey bu Âkîd Taraf için, bu fıkranın (a) (1) ve (11) tâli fıkralarında zikredilen tarihi tadil edebilir.

2. Bu Lâhikanın 1. fıkrasına göre iki Âkîd Taraf arasında mevcut borçların itfa ve tediyesi için bir anlaşma akte edildiği takdirde, itfa veya tediye için kullanılan meblâğlar, bahis konusu iki Âkîd Tarafın açık ve fazlalarının hesabına dâhil edilir. İki Âkîd Taraf, aralarındaki mevcut borçların bir itfa mevzuu olmamasında mutabık kalabilirler.

3. Teşkilât, mevcut borçların itfa ve tediyesi için akdedilen bir anlaşmanın, Birliğin iyi işleminin ihlâl etmeye müsait olduğuna karar verirse, bahis konusu iki Âkîd Taraf anlaşmayı Teşkilâtın kararına uygun olarak tadil ederler.

4. İki Âkîd Taraf arasında mevcut borçların itfası veya itfa şartları hakkında anlaşmaya varılmadığı takdirde, bu Âkîd Taraflardan birinin talebi üzerine, amortisman şartları teşkilât kararıyla tesbit edilebilir.

5. Teşkilât böyle bir karar alacak durumda değilse; mevcut barçlar aşağıdaki şartlarla itfa edilir :

(1) Tediye iki sene zarfında ve bahis konusu iki Âkîd Taraf arasında başka türlü anlaşma hali müstesna, müsavi aylık tediyelemlerle yapılır.

(11) Senelik % 1 faiz ödenir. Ancak, bu Âkîd Taraflar arasında 30 Haziran 1950 de mer'î olan Tediye Anlaşmalarında aynı müddet için daha yüksek bir faiz haddi derpiş edilmişse, bu faiz nispeti tatbik edilir. Eğer bu anlaşmalar, daha uzun zaman için daha yüksek bir nispet kabul ediyorsa, faiz nispeti, o nispet nazarı itibara alınarak Teşkilât kararı ile tesbit edilir.

6. Bu Lâhikanın 4 yahut 5. fıkralarına uygun olarak tesbit edilen amortisman şartları, bu lâhikanın 3. fıkrası hükümleri mahfuz kalmak üzere bahis konusu iki Âkîd Tarafın mutabakasıyla sonradan tadil edilebilir.

Lâhika - B

Bölüm : 1.

Çekilme halinde Âkîd Tarafların hak ve vecibeleri

1. Yukardaki 34 yahut 35 nci madde gereğince bu Anlaşma bir Âkîd Taraf hakkında sona erdiği takdirde, bu Âkîd Tarafın hak ve vecibeleri aşağıdaki hükümlere tevfikân tesbit edilir.

2. a) Bu Anlaşmanın 10 ncu maddesinin (g) fıkrası ve bu fıkranın (b) ve (c) tâli fıkraları hükümleri mahfuz kalmak üzere, bahis konusu Âkîd Tarafa tahsis edilen ve kendisi hakkında bu Anlaşmanın sona erdiği tarihten önceki hesap devrelerine mütaallik muamelelerde kullanılmamış olan borçlu veya alacaklı başlangıç meblâğlarının bakiyeleri, bu Anlaşmanın kendisi hakkında sona erdiği hesap devresi nihayetinde bu Âkîd Tarafın hesabi açıkları ve fazlalıkları olarak itibar edilir.

b) Bundan önceki fıkra, borçlu başlangıç meblâğları bakiyelerine ancak, şarta muallâk yardıma müsavi meblâğ bahis konusu Âkîd Tarafa kesinolarak daha önce tahsis edildiği takdirde tatbik edilir.

c) Bahis konusu Âkîd Taraf İngiltere ise, bu fıkrasının (a) tâli fıkrasında derpiş edilen muamelelerde kullanılmamış olan başlangıç meblâğının bakiyesi iptal edilir.

3. Teşkilâtın verebileceği başka karar müstesna olmak üzere bu Anlaşmanın 11 ve 13 ncü maddeleri gereğince bahis konusu Âkîd Tarafın Birliğe tanıdığı veya Birlikten aldığı krediler ve bu Anlaşmanın 12 nci maddesi gereğince bu Âkîd Tarafın kullandığı veya tanıdığı kredilerin tutarı, bu lâhikanın 4 ncü fıkrası hükümlerine göre hesaplanacak iki taraflı istikrazlarla iptal ve tebdil edilir.

4. a) Bahis konusu Âkîd Taraf, diğer Âkîd Tarafların her birine, Birlikten aldığı veya Birliğe tanıdığı kredilerin net tutarının bir kısmına muadil ve ikinci Âkîd Tarafın kotasıyla diğer bütün Âkîd Tarafların kotaları toplamı arasındaki nispete müsavi bir istikraz verir veya vaziyete göre bu Âkîd Tarafların her birinden alır.

b) Bahis konusu Âkîd Taraf, birliğe net bir kredi tutarı vermiş olan Âkîd Tarafların her birinden; bu Âkîd Tarafların verdikleri kredilerin bir kısmına ve kendi kotasıyla bütün Âkîd Tarafların kotaları mecmuu arasındaki nispete müsavi bir kredi alır ve birlikten net bir kredi tutarı almış olan Âkîd Tarafların her birine, bu Âkîd Tarafların aldıkları kredilerin bir kısmına ve kendi kotasıyla bütün Âkîd Tarafların kotaları mecmuu arasındaki nispete müsavi bir kredi verir.

c) Bu fıkranın (a) tâli fıkrasıyla tanınan veya kabul edilen istikrazlar icabında, bu fıkranın (b) tâli fıkrası gereğince tanınan veya kabul edilen istikrazlarla takas edilirler.

5. a) Bu anlaşmanın 12 nci maddesi gereğince kullanılan krediler mecmuu, bu lâhikanın 4

neü fıkrasına göre kredi açan Âkîd Tarafça birliğe açılan istikrazlar ve kendisine kredi açılan Âkîd Tarafın birlikten aldığı istikrazlar olarak addedilir.

b) (1) Çekilen Âkîd Taraf birlikten net bir istikraz yekûnu alırsa, birliğe açılan krediler, bu lâhikanın 4 neü fıkrasında derpiş edilen hesaplara göre birliğin verdiği istikrazların mecmuuna müsavi olacak şekilde mütenasiben ayarlanır.

(11) Çekilen Âkîd Taraf birliğe net bir istikraz yekûnu tanımışsa, birlik tarafından açılan istikrazlar, bu lâhikanın 4 neü fıkrasında derpiş edilen hesaplara göre birliğe açılan kredilerin mecmuuna müsavi olacak şekilde mütenasiben ayarlanır.

6. Bu lâhikanın 4 neü fıkrası hükümlerinden doğan iki taraflı istikrazlar, bunları veren Âkîd Tarafın parasıyla ifade edilir ve ödenir; iki taraflı istikrazı kabul eden Âkîd Taraf ile diğer Âkîd Taraf arasında başka türlü uzlaşma hali müstesnadır. Bu istikrazların şeraiti iki Âkîd Taraf arasında anlaşmayla, anlaşma yoksa teşkilât kararıyla tesbit edilir. Teşkilât karar veremiyecek durumda olursa, istikrazlar yıllık % 2 3/4 nispetinde faiz getirir. İstikrazlar üç yılda ve iki Âkîd Taraf arasında başka türlü anlaşma hali müstesna, müsavi aylık tediyeyle ödenir.

7. a) Diğer Âkîd Tarafların her biri, bu lâhikanın 4 neü fıkrası gereğince çekilen Âkîd Tarafın aldığı veya çekilen Âkîd Tarafa tanıdığı istikrazla müsavi bir krediyi, birliğe tanır veya vaziyete göre birlikten alır.

b) Bu istikrazlar teşkilât tarafından tesbit edilen nispette faiz getirirler. Bu istikrazlar bu anlaşmanın 11 neü maddesinin (b) fıkrasında derpiş edilen hesaba girmezler; bununla beraber,

(1) Kümülatif hesap fazlası veya açığı kotasını aşan her Âkîd Tarafın, vaziyete göre açık veya fazlasının tesviyesi için kullanılabilirler;

(11) Bu istikrazlar, bu lâhikaya göre 11 neü madde gereğince açılmış veya kabul edilmiş krediler olarak addedilir.

Bölüm : II.

Birliğin tasfiyesi

8. 36. madde gereğince bu Anlaşma sonunda Birlik, aşağıdaki hükümlere göre tasfiye edilir.

9. a) Bu Anlaşmanın 10. maddesinin (g) fıkrasının ve bu fıkranın (b) ve (c) tâli fıkralarının hükümleri mahfuz kalmak üzere, bu Anlaşma gereğince kullanılmamış olan borçlu ve alacaklı başlangıç meblâğları yekûnları o devre nihayetinde bu Anlaşmanın sona ereceği hesap devresi için, kendilerine başlangıç meblâğları tahsis edilen Âkîd Tarafların müteakib açık ve fazlaları olarak addedilir.

b) Bundan önceki tâli fıkra, borçlu başlangıç meblâğlarına ancak, bu meblâğa müsavi şartta muallâk yardım daha önce bahis konusu Âkîd Tarafa kesin olarak tahsis olduğu takdirde tatbik edilir.

c) İngiltere'ye tahsis edilen ve bu Anlaşmaya göre kullanılmıyan borçlu başlangıç meblâğları yekûnları iptâl edilir.

10. Bu Anlaşmanın 12. maddesine uygun olarak kullanılan kredilerin tutarı, bu Anlaşma sonunda yukardaki 11. madde gereğince tanınan veya vaziyete göre alınan, krediler gibi sayılır ve iki taraflı krediler iptal edilir.

11. Teşkilât Âkîd Tarafların, diğer Âkîd Tarafların paralarıyla mâkul miktarlarda mütedavil fonları tasfiyeden hariç bırakmaya salâhiyetli olabilecekleri şartları ve hudutları tâyin edebilir.

12. Sermayenin konvertibl mevcudatı, bu Anlaşmanın 11. ve 13. maddeleri gereğince Birliğe krediler açan Âkîd Taraflara bu kredilerin net tutarıyla mütenasip olmak üzere, tediyeatta bulunmak için kullanılır. Bununla beraber, konvertibl mevcudat yekûnu bu Anlaşmanın 23. maddesinin (b) (1) fıkrasında derpiş edilen miktarı aşmadığı takdirde, Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti tasfiye arzununda ise bunlar bu fıkra gereğince kullanılamazlar.

13. Bu Lâhikanın 12. fıkrası mânasına göre sermayenin konvertibl mevcudatı, bu Anlaşmanın sonunda sermayeye dâhil bulunan altın, Birleşik Amerika dolârları ve Âkîd Taraflardan gayri

memleketlerin konvertibl paraları yekûnudur.

14. Âkîd Taraflarca tesis edilen ve yukardaki 12. fıkra gereğince ödenmeyen bakiye, vaziyete göre bu lâhikanın 15. veya 16. ilâ 18. fıkralarının hükümlerine tevfikân tesviye edilir.

15. Teşkilât, bu lâhikanın 14. fıkrasında derpiş edilen tesviyenin Birlik tarafından yapılmasına karar verirse, bu lâhikanın 11 ve 13. maddelerine göre Birlikten kredi alan Âkîd Taraflar, bu kredilerin net yekûniyle mütenasiben ve Teşkilâtça tesbit edilecek şartlar altında bahis konusu tediyaı Birliğe yapmak imkânını verecek mablâğları Birliğe ödemek mecburiyetindedirler.

16. Teşkilâtın böyle bir kararının bulunmaması halinde bu lâhikanın 14. fıkrasında derpiş edilen Birliğe açılmış istikrazların ödenmemiş bakiyesi ve bu lâhikanın 15. fıkrası gereğince başka şekilde ödenebilecek olan Birliğin tanıdığı krediler kısmı iptal ve aşağıdaki 17. fıkra hükümlerine tevfikân hesaplanan iki taraflı kredilerle takas edilir.

17. a) Her Âkîd Taraf, Birliğe net bir kredi meblâğı tanıyan Âkîd Tarafların her birinden, bu ikinci Âkîd Tarafın tanıdığı kredilerin ödenmemiş bakiyesinin bir kısmına ve kendi kotasıyla diğer bütün Âkîd Tarafların kotaları arasındaki nispete müsavi bir kredi alır.

b) Birlikten net bir kredi tutarı almış bulunan her Âkîd Taraf, diğer Âkîd Tarafların her birinden, ikinci Âkîd Tarafın kotası ile bütün Âkîd Tarafların kotaları mecmuu arasındaki nispete, bu lâhikanın 16. fıkrasında bahsedilen Birlik Tarafından verilen ve kendisinin almış olduğu kredilerin ödenebilecek olan kısmına mütaallik bir kredi tutarı alır.

18. Bu lâhikanın 16. ve 17. fıkraları gereğince tesis edilen iki taraflı krediler bu Âkîd Taraf- la kredileri alan Âkîd Taraf arasında bunun hilâfına bir anlaşma olmadıkça bunları veren Âkîd Tarafın parasiyle ifade ve tediye ediliir; bu kredilerin şeraiti, iki Âkîd Taraf arasındaki anlaş- mayla, böyle bir anlaşma yoksa Teşkilât kararıyla tesbit edilir. Teşkilât böyle bir karar alamı- yacak durumda olursa krediler yıllık % 2 3/4 nispete faiz getirir. Bunlar üç yılda ve iki Âkîd Taraf arasında başka türlü anlaşma hali müstesna, aylık müsavi taksitlerle ödenir.

19. Bu lâhikanın 12. ilâ 18. fıkraları hükümleri mucibince sermayesinin kullanılmamış olan mevcudatı, aşağıda 23. fıkra hükümleri mahfuz kalmak üzere, bu Anlaşmanın mûmzileri arasın- da aşağıdaki tabloda tesbit edilen nispet dahilinde tevzi edilir. Bununla beraber bir Âkîd Taraf, bu anlaşmanın 11. ve 13. maddelerinden yahut bu lâhikanın 4,15 ve 16. ilâ 18. fıkralarından doğan vecibelerini yerine getirmese, Teşkilâtın bunun aksine karar vermesi hali müstesna, tevziata iştirak edemez.

Tablo : V

Almanya	18.902
Avusturya	4.252
Belçika - Lüksemburg	4.883
Danimarka	2.224
Fransa	17.189
Yunanistan	5.088
İrlânda	1.146
İzlânda	0.179
İtalya	9.936
Norveç	2.295
Holânda	6.592
Portekiz	0.804
İngiltere	23.489
İsveç	1.172
İsviçre	—
Triyeste	0.342
Türkiye	1.507

20. Bu Anlaşmanın 11 ve 13 ncu maddeleri gereğince Âkîd Taraflara verilen krediler, bu lâhikanın 14 ilâ 18 nci fıkraları hükümlerine göre ödenmedikleri takdirde, bu lâhikanın 19 ncu fıkrası gereğince kendilerine tahsis edilen alacaklarla takas edilir.

21. Bu lâhikanın 19 ncu fıkrası gereğince tahsis edilen alacaklar, 20 nci fıkraya uygun olarak tesviye edilmediği takdirde bunların tesviyesi, Birliğin tanıdığı ve tamamen ödenmemiş olan kredilere sahip bulunan Âkîd Taraflarca yapılır. Buna bu Âkîd Tarafların her biri 19 ncu madde gereğince Birlikten alacağı olan Âkîd Tarafların her birinden kendisinin almış olduğu kredilerin tesviye edilmiş olan kısmıyla tesviye edilmemiş kredilerin mecmuu arasındaki nispete müsavi olmak üzere bu alacağın bir kısmına müsavi bir kredi alır.

22. İlgili iki Âkîd Taraf arasında başka türlü anlaşma hali müstesna, bu lâhikanın 21 nci fıkrası hükümlerinden doğan borçlar aşağıdaki şekilde tesviye edilir :

(i) Borçlar, bunları veren Âkîd Tarafın parasiyle ifade olunur;

(ii) Bunlar, bu Anlaşmanın sona ermesinden itibaren on beş senelik bir devre için konsolide edilirler;

(iii) Bu müddet için yıllık % 3 nispetinde faiz getirirler;

(iv) Bu Anlaşmanın sona ermesini takip eden üçüncü yıldan itibaren itfa edilirler.

23. Bu lâhikanın 19 ilâ 22 nci fıkraları hükümlerinin tatbiki, Teşkilâtla bilistişare sermayenin kalan mevcudatını kısmen veya tamamen Âkîd Taraflara münferiden veya müştereken tahsis etmeye karar verebilecek olan Amerika Birleşik Devletleri Hükümetinin muvafakatına bağlıdır. Bununla beraber, bu Anlaşmanın 11 ve 13 ncu maddelerine göre verilen borçları bu lâhikanın 22 nci fıkrasında derpiş edilen müddetten daha önce ödemeye mecbur değildir. Ancak bu tediyat, bu Âkîd Tarafın parasiyle ve kendi topraklarında yahut kendisine bağlı para sahalarında kullanılmak için yapılmışsa daha önce ödemeye mecbur olabilir.

24. Bu lâhikanın 19 ilâ 22 yahut 23 ncu fıkralarına göre tevzi edilen sermaye mevcudatı, Avrupa paralarının transferabilitesinin idamesini kolaylaştırmak, Âkîd Taraflar veya diğer memleketler arasında mübadelelerin serbestleştirilmesinin inkişafını, zirai ve sınai istihsalin artırılmasını ve iç malî istikrazların idamesini temin için kullanılacaktır.

Usulü dairesinde salâhiyetli kılınmış bulunan aşağıdaki imza sahibi murahhaslar işbu Anlaşmayı imzalamışlardır.

Fransızca ve İngilizce, bir arada tek bir nüsha olarak ve her iki metin de muteber olmak üzere, on dokuz Eylül bin dokuz yüz ellide Paris'te yapılmıştır. Bu nüsha Avrupa İktisadi İş Birliği Teşkilâtı Genel Sekreteri nezdinde hıfzedilecek ve aslına uygun tasdikli bir kopyeyi Genel Sekreter, bütün mümzilere gönderecektir.

BİR AVRUPA TEDİYE BİRLİĞİ KURULMASI HAKKINDAKİ ANLAŞMANIN MUVAKKAT TATBİKİ HAKKINDA PROTOKOL

Bugün imzalanmış olan bir Avrupa Tediye Birliği kurulması hakkındaki Anlaşmanın (Aşağıda Anlaşma denmiştir) Mümzileri,

Avrupa İktisadi İş Birliği Teşkilâtı Konseyinin bir Avrupa Tediye Birliği teşkiline intizaren avrupalılar arası tediyeler hususunda alınacak tedbirlere mütaallik 29 Haziran 1950 tarihli kararını nazarı itibara alarak,

7 Eylül 1949 da imzalanmış olan 1949-1950 için Avrupa memleketleri arasında münakit ödeme ve Takas Anlaşmasının tatbiki ile bugün imzalanan Anlaşma tatbikati arasında bir fasılaya meydan vermemeyi arzu ederek,

Aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır :

1. Bu Protokolün Tarafları, aşağıdaki 3. fıkra hükümleri mahfuz kalmak üzere, Anlaşmanın

hükümlerini muvakkat kaydiyle sanki Anlaşma, tesirlerini 1 Temmuz 1950 den itibaren hâsıl ediyormuş gibi tatbik edeceklerdir.

2. Bu Protokol, aşağıdaki 3. fıkra hükümleri mahfuz kalmak üzere, bugünden itibaren yürürlüğe girecek ve Anlaşma yürürlüğe girinceye kadar mer'î kalacaktır; Anlaşmanın 34, 35 ve 36. maddeler hükümleri aynı şartlar altında işbu protokole tatbik edilir.

3. Bu Protokolün Taraflarından biri imza sırasında Anlaşmanın kendisi hakkında, ancak Anayasası hükümlerine göre tasdik edilmesi şartıyla tatbik edilebileceğini beyan ederse,

1 : İşbu Protokol bu Taraf hakkında Anlaşmanın 31 nci maddesi hükümlerine uygun olarak yapılan musaddak vesaikin hıfzı tarihinde yürürlüğe girecek, ve

2 : O zaman, Anlaşmanın hükümleri o Taraf hakkında, sanki 1 Temmuz 1950 den itibaren tesirlerini husule getirmiyormuş gibi veya, bu Taraf tasdikli vesikasını tevdi ederken, Avrupa İktisadi İş Birliği Teşkilâtına (aşağıda Teşkilât denmiştir) bunun mümkün olmadığını bildirirse, tevdiatın yapıldığı hesap devresi başından itibaren tesirlerini husule getiriyormuş gibi muvakkat kaydiyle tatbik edilecektir.

4. Anlaşma yürürlüğe girmeden önce Anlaşmanın 32 nci maddesi hükümlerine göre Anlaşmaya iltihak eden Teşkilâtın her üyesi, Teşkilâtın tesbit edeceği tarzda ve tarihte bu Protokole iltihak edebilir.

5. a) Bu Protokolün her Tarafı, Anlaşmayı tasdik etmek durumunda olmadığı ve Anlaşmanın 31 nci maddesinin (d) fıkrası hükümlerine uygun olarak bu durumdan Teşkilâtı haberdar ettiği takdirde, Teşkilât Genel Sekreterine (aşağıda Genel Sekreter denilmiştir) bir çekilme ihbarnamesi vererek Protokolden çekilebilir.

b) Çekilen Taraf, ihbarnamenin verildiği tarihi takibeden ilk hesap devresi sonunda veya bu ihbarnamede tesbit edilebilecek daha sonraki bir tarihte bu Protokolün Tarafı olmaktan çıkar.

c) Genel Sekreter, bu fıkra mucibince verilecek her ihbarnameyi Anlaşmanın 18 nci maddesi hükmünce Protokolün bütün Taraflarına ve Ajana hemen bildirecektir.

6. Bu protokolün Taraflarının kotaları mecmuu, Anlaşmanın 11. maddesiyle başlangıçta tesbit edilen kotaların tutarının % 50 sinden aşağı olursa, Teşkilâtın bunun hilâfına vereceği karar müstesna, bu protokol sona erer.

7. Yukardaki 5 ve 6. fıkralar hükümlerinin tatbiki halinde,

1 : O hesap devresinin nihayetinde, protokolün bahis konusu Âkıld Tarafı veya Tarafları hakkında bu protokolün de sona ereceği hesap devresine mütaallik muameleler yine icra edilir, ve

2 : Bahis konusu Taraf veya Tarafların hak ve vecibeleri,

Anlaşmanın B Lâhikasının I yahut II. bölümü hükümlerine uygun olarak tesbit edilir.

Usulü dairesinde salâhiyetli kılınmış bulunan aşağıdaki imza sahibi murahhaslar işbu protokolü imzalamışlardır.

«Fransızca ve İngilizce, bir arada tek bir nüsha olarak ve her iki metin de muteber olmak üzere, 19 Eylül bin dokuz yüz ellide Paris'te yapılmıştır. Bu nüsha Avrupa İktisadi İş Birliği Teşkilâtı Genel Sekreteri nezdinde hıfzedilecek ve aslına uygun tasdikli bir kopyayı Genel Sekreter Protokolün bütün mümzilerine gönderecektir.

